

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
QURILISH VA UY-JOY KOMMUNAL
XO'JALIGI VAZIRLIGI

"SHAHARSOZLIK
HUJJATLARINI EKSPERTIZA
QILISH RESPUBLIKA
MARKAZI" DMNING
SAMARQAND VILOYATI
BOSHQARMASI

703003, Samarqand shahri, Ko'ksaroy maydoni-1 "D" bino 2-qavat, Tel/Faks: 71-203-11-04, E-mail:
sam.expert@bk.ru, new-ekspertiza.mc.uz

Holati: Ijobiy

Boshqarma boshlig'i: Izzatullayev Bexruzjon Xxx

2026 - yil 9 - sentabrdagi 295712 - sonli

YIG'MA EKSPERT XULOSASI

Obyekt nomi: Surxondaryo viloyati "Kelajak" markazi binosini mukammal ta'mirlash

Buyurtmachi: SURXONDARYO VILOYATI HOKIMLIGI YAGONA BUYURTMACHI XIZMATI DUK

Bosh loyihachi: "TRANSPORT YO'L LOYIHA" MAS'ULIYATI CHEKLANGAN JAMIYAT

Moliyalashtirish manbai: Davlat byudjed mablag'lari

Bosh pudratchi: Tender savdolari asosida

Qurilish turi: Mukammal ta'mirlash

Murojaat raqami: 139085

1. Loyihalash uchun asos.

- 1.1. Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi huzuridagi Respublika "Kelajak" markazining 04.05.2026 yil 05/03-118-sonli xati.
- 1.2. Buyurtmachi tomonidan 2026 yilda tasdiqlangan loyiha-topshirig'i.
- 1.3. Binoning texnik holati bo'yicha 04.07.2026 yildagi 42TX-sonli texnik xulosasi.
- 1.4. Buyurtmachi tomonidan 2026 yilda tasdiqlangan nuqsonlar dalolatnomasi.
- 1.5. Topografik ma'lumotlar bazasiga 2026-yil kiritilgan 109747-raqamli topotasvir.

2. Ekspertiza uchun taqdim etilgan materiallar.

- 2.1. Kitob 1 - Umumiy tushuntirish xati va unga ilova qilingan hujjatlar.
- 2.2. Kitob 2 - Jamlangan smeta hisobi.
- 2.3. Albom 1 - Bosh reja va obodonlashtirish.
- 2.4. Albom 2 - Arxitektura-qurilish memoriy rejalashtirish qismi.
- 2.5. Albom 3 - Isitish va shamollatish tizimlari. Suv va oqova suv tarmoqlari. Ichki elektr ta'minoti. Kuchsiz tok.
- 2.6. Albom 4 - Tashqi muhandislik tarmoqlari.
- 2.7. Albom 5 - Nogironligi bo'lgan shaxslarga harakatlanish loyihasi.
- 2.8. Albom 6 - Kichik arxitekturaviy formalar.

3. Loyiha yechimlarining qisqacha mazmuni.

3.1. Bosh reja.

Mukammal ta'mirlanayotgan bino Surxondaryo viloyati, Termiz shahar hududida joylashgan bo'lib, quyidagi hududlar bilan chegaradosh:

Shimoldan – mavjud binolar bilan,

G'arbdan – mavjud binolar bilan,

Janubdan – Alisher Navoiy ko'chasi bilan,

Sharqdan – mahalliy yo'l bilan chegaralangan.

Bosh rejada mavjud "Kelajak" markazi binosini mukammal ta'mirlash va mavjud suv hovzasi ustini yopish hamda 10 o'rinli hojatxona qurilishi ko'zda tutilgan.

Hududning texnik-iqtisodiy ko'rsatkichlar:

Uchastka maydoni – 12214,0 m².

Mavjud qurilish maydoni – 3385,75 m².

Qoplamalar maydoni – 4275,32 m².

Ko'kalamzorlashtirish maydoni – 4553,0 m².

3.2. Arxitektura-me'moriy yechimi.

Mavjud Kelajak markazi binosi 3-qavatli to'rtburchak shaklda, o'qlar bo'ylab o'lchamlari 74,33x47,42 metrni tashkil qiladi. Barcha qavatlar xonalari balandligi poldan shiftgacha 3,0 metrni tashkil qiladi. Yerto'la qismida: sport to'garaklari xonasi, mebel va duradgorlik ustaxonasi, yo'lak, omborxona, dush va hojatxona, nasos xonalari joylashtirilgan. Birinchi qavatda: foye, zal, zina katagi, shaxmat xonasi, faollar zali, arxitektura va dizayn xonasi, 3D modeling xonasi, muhandislik tarmoqlari loyihalash xonasi, santexnika, elektrika va gaz tarmoqlari xonasi, lego va landshaft dizayn xonasi, sport zal, dush va hojatxonalar, dasturchilar xonasi, robototexnika xonasi, motion dizayn xonasi, ayollar va erkaklar sartaroshxonasi, oshxona va yordamchi xonalar joylashgan. Ikkinchi qavatda: yo'lak, balkon, kimyo xonasi, kimyo laboratoriya xonasi, biologiya xonasi, biologiya laboratoriya xonasi, fizika laboratoriya xonasi, fizika xonasi, konferensiya zali (maktab maslahatchilari xonasi), xodimlar ishlash zali, kutubxona, direktor xonasi, hojatxonalar, zam direktor xonasi, ingliz tili xonasi, rus tili xonasi, turk tili xonasi, yapon tili xonasi, koreys tili xonasi, nemis tili xonasi, xitoy tili xonasi, kadrlar bo'yicha mutaxassis xonasi, yurist xonasi, media xonasi, o'qituvchilar kengashi xonasi, buxgalter xonasi joylashgan. Uchinchi qavatda: yo'lak, yosh agronom xonasi, yosh ekolog va tabiatshunoslar xonasi, qizlar hayot maktabi xonasi, gimnastika zali, kiyim almashtirish xonasi, tasviriy san'at xonasi, raqs xonasi, kiyim almashtirish xonasi, ona tili xonasi, yosh iqtisodchi xonasi, matematika xonalari, Prezident maktabiga tayyorlov xonasi, maktabga tayyorgarlik xonasi, oila hamshirasi xonasi, hojatxonalar joylashgan.

Tashqi devor qoplamasi - mavjud suvoq ustidan issiqlik izolyatsiyasi va kleyli shkaturka ustidan "Traventin" bilan pardozlanadi. Bino osma karnizi "alyukabond" bilan qoplangan.

Zamin (sokol) - "Granit" plitka qoplama.

Kirish zinalari va pandus - "Marmar" plitka qalinligi 20mm

Eshik romlari - "PVX", "Alyumin" va "MDF" materiallardan yasaladi.

Deraza romlari - "PVX" turi materiallardan yasaladi.

Pollar - xonalarning funksional vazifasidan kelib chiqqan xolda relin va keramik plitka pol qoplamalaridan bajarilgan.

Binoning texnik iqtisodiy ko'rsatkichlari:

Qurilish maydoni – 3385,75 m².

Umumiy maydoni – 5168,3 m².

Qurilish hajmi – 22267,61 m³.

Kelajak markazi hududidagi mavjud usti ochiq baseyn da ta'mirlash ishlari bajarilgan bo'lib, loyihaviy o'lchamlari 36,0x15,85 metr, poldan shiftgacha bo'lgan balandligi 4,5 metr. Baseyn to'suvchi konstruksiyasi metall karkaz va sendvich panellardan iborat bo'lib, nasosxona, kiyim almashtirish xonasi, hojatxona, dush, nogironligi bo'lgan shaxslar uchun hojatxona va dush inobatga olingan. Baseyn kosasi mavjud bo'lib o'lchamlari 25,2x11,0 metr, chuqurligi 1,3 metr. Baseyn kosasida ta'mirlash ishlari bajarilgan bo'lib, suv o'tkazmaslik chora tadbirlari bajarilgan.

Binoning texnik iqtisodiy ko'rsatkichlari:

Qurilish maydoni – 608,64 m².

Umumiy maydoni – 587,41 m².

Qurilish hajmi – 3152,33 m³.

10 o'rinli hojatxona binosi to'rtburchak shaklda, o'qlardagi o'lchami 6,78x6,0 metr bo'lib, balandligi 3,4 metr. hojatxona binosi vigrebnoy(yamali) tipda loyihalangan. Bino konstruksiyasi g'ishtli variantda loyihalangan.

Binoning texnik iqtisodiy ko'rsatkichlari:

Qurilish maydoni – 56,7 m².

Umumiy maydoni – 35,89 m².

Qurilish hajmi – 192,2 m³.

3.3. Qurilish uchastkasining xususiyatlari.

Iqlim zonasi - 2.

Tashqi harorat t-13 daraja.

Me'yoriy shamol yuki 0,38 kPa.

Me'yoriy qor yuki - 0,5 kPa.

Seysmiklik 9 ball.

1- turdagi cho'kma tuproqlar.

3.4. Tuzilmalarning xususiyatlari:

Mavjud binolarda ishchi loyihasida quydagilar bajarilgan 74,33x47,4m

Yangi bo"linma devorlar

Devordagi boshliqlarni toldirish

Deraza romo"rni ostki qismidan

Deraza va eshik bloklarni almashtirish

Ichki va tashdi bezatish

Pollar almashtirish

krilso quyish ishlari

Pandus quyish ishlari.

Tomni almashtirish

Binoning tashqi devoriga issiqlik saqlash (bazaltli t=50mm) qoplama qoplash.

Tashqi devor qoplamasi taxtalar va tolalit tsement bilan

Bassey 36,0x15,8 metr

Asos-shagal -300mm

Poydevor – Tasmasimon quyma temir-beton, beton sinfi M B15.

Devor - sendvich panellari

Metall karkasi

Yopma – Metall fermasi

Tom - sendvich panellari

Kichik memoriy shankilar

10-o'rinli xojatxona binosi.

Poydevor - Tasmaimon quyma temir-beton, beton sinfi M B12.5.

Devor - M75 G'isht devorlari M50 qorishmasida kompleks tuzilishga ega.

Yopma - yog'och stropila.

Tom - profilli temir varaq.

Qurilishni tashkil etish. (POS).

Qurilishni tashkil etish loyihasi amalga oshirildi.

Qurilish bosh rejasi ishlab chiqilgan.

Qurilish xavfsizligi ko'rsatilgan.

Asosiy qurilish ishlab chiqarish usullari, o'rnatish ishlari ko'rsatilgan.

3.5. NBSH qismi.

Loyihada Nogironligi bo'lgan shaxslarga qulay va to'siqlarsiz muhit yaratish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 2024-yil 18-iyuldagi PQ-266-son Qaroriga muvofiq:

- Avtoturargoh hududida nogironligi bo'lgan shaxslar uchun alohida joylar ko'rsatilgan.
- Bloklardagi binolarga asosiy kirish qismlarida zinalar va nogironligi bo'lgan shaxslar uchun panduslar hisobga olingan va chiqib tushish uchun 2 tomonlama tutqichlar o'rnatilgan.
- Yo'laklar ko'zi oqiz shaxslar harakatlanishi uchun taktil qoplamalar bilan jihozlangan.
- Hojatxonalarda nogironligi bo'lgan shaxslar uchun alohida (erkak-ayol) kabina hisobga olingan.
- Yo'laklardan xonalarga kirish eshiklari perimetri bo'ylab eni 100 mm bo'lgan kontrast rang bilan ajratib bo'yalgan.
- Kelajak markazi binosida O'rindiqli aravachada harakatlanuvchilar uchun uch qavatli binoning tashqi qismida atrofi yengil metall konstruksiya bilan himoyalangan avtomatik ko'targich qurilmasi o'rnatilgan.
- Basseyn binosida nogironligi bo'lgan shaxslar uchun alohida (erkak-ayol) yuvinish xonalari ajratilgan.

3.6. Energiya (tejamkorlik) samaradorlik.

Loyiha O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 9 sentabrdagi PF-220 sonli farmon va 2025-yil 11-martdagi PQ-100-son qarori, O'zbekiston Respublikasi davlat arxitektura va qurilish qo'mitasining 31.03.2017 - yildagi bayonnomasi va QMQ 2.01.04-18, ShNQ 2.01.04 18, QMQ 2.01.01-22 ga asosan energiya tejamkorlik bo'yicha quyidagi ishlar qo'llanilgan.

1. Tomda issiqlik saqlash qatlami uchun Izolyatsiya - keramzit ($\gamma=600 \text{ kg/m}^3$) - 200 mm qatlami solingan.
2. Romlar (eshik va deraza) plastikli 1 kamerali steklopaket (ikki oyna), yon oynalarni devor bilan tirgishi qurilish penasi bilan to'ldirilgan.
3. Binoning sokoldan yuqori qismi tashqi devorlari - 50 mm qalinlikda issiqlik saqllovchi bazalt asosli mineralovata ($\gamma=120 \text{ kg/m}^3$) bilan qoplangan; binoni sokol qismida 30 mm qalinlikda issiqlik saqllovchi "ПЕНОПЛЛЕКС" ($\gamma=28 \text{ kg/m}^3$) berilgan.
4. Binoning birinchi qavati pollari ostiga issiqlik izolyatsiyasi uchun qalinligi 60 mm bo'lgan 1 qatlam "ПЕНОПЛЛЕКС" ($\gamma=28 \text{ kg/m}^3$) solingan.

5. Elektr simlari va jixozlari O'zbekiston Respublikasi 2011-yildagi Elektr-uskunalarini o'rnatish qoidalari (EO'Q) va QMQ 3.05.06-97, QMQ 2.04.17-19 va ShNQ 2.08.01-05 yildagi meyorlarga asosan bajarilgan. Elektr energiyasini tejash maqsadida loyiha ishlarida quyosh panellari, o'rnatish qabul qilingan. Ob'ektning elektr yoritish qurilmalari sifatida zamonaviy energiya tejamkor LED chiroqlari o'rnatilishi nazarda tutilgan. Harakat datchiklari ko'zda tutilgan.

6. Issiq suv ta'minoti O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 22.08.2019 yildagi PQ-4422 sonli qaroriga muvofiq, energiya samaradorligini oshirish maqsadida issiq suv ta'minoti uchun sertifikatlangan quyosh suv isitkich qurilmalaridan foydalanish ko'zda tutilgan.

3.7. Yong'in xavfsizligi qismi.

Loyihaning umumiy ko'rsatmalar qismida keltirilgan ma'lumotlarga ko'ra loyihalanayotgan binoning funksional yong'in xavfi bo'yicha F 1.3 deb olingan. Binoning yong'inga qarshiligi - II toifa. Bino konstruksiyalarining yong'in xavfzligi bo'yicha funksional sinfi - S0. Loyihada binoning o'tga chidamlilik chegaralari va inshootning yong'in guruhlariga javob berishini ta'minlash ko'zda tutilgan. Evakuatsiya holatida binodan chiqish yo'laklari tizimi belgilangan va yoritish chiroqlari bilan ta'minlangan, tok o'tkazmaydigan barcha elektr jihozlarining tuproqlanishi va nolga teng bo'lishi belgilangan. Binoning xonalariga yong'in avtomatik xabar berish qurilmalari va favqulodda holat yoki yong'in sodir bo'lganda insonlarni ogohlantirish uchun tovushli xabarlash moslamasi (opovesheniye) bilan va barcha eshiklariga chikish yozuvli tablolar urnatilishi ta'minlangan. Ichki yong'in o'chirish (1 ta oqim 2,5 l/s minimal suv sarfli) suv tizimi, tizimda suv bosimini ko'tarish maqsadida yong'inga qarshi nasoslar, kranlar shkafi ichida nasoslarni masofadan boshqarish tugmalari va birlamchi yong'in o'chirish vositalari va bosimni ko'tarib berish uchun 2 ta suv nasoslari bilan ta'minlangan.

Hududda 1 ta yong'inga qarshi qalqon va tashqi yong'in o'chirish maqsadlari uchun 1 ta tashqi yer osti suv olgichlar (gidrant) mavjud.

3.8. Smeta qismi:

Obyektning qiymati joriy narxlarda "O'zbekiston Respublikasi qurilish ishlab chiqarishida foydalaniladigan moddiy-texnik resurslar uchun joriy narxlar katalogi"dan foydalangan holda resurs usulida hisob-kitob hujjatlari asosida, ishlab chiqaruvchi zavodlarning ulgurjisotish narxi, birjalardagi narxlar va buyurtmachi tomonidan taqdim etilgan ma'lumotlar, buyurtmachi tomonidan tasdiqlab berilgan narxlar dalolatnomasiga ko'ra aniqlandi. Mehnat xarajatlari (1 kishi/soat uchun) bosh buyurtmachi tomonidan tasdiqlanib taqdim qilingan kelishilgan narxlar dalolatnomasiga, shuningdek O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasining ma'lumotlariga ko'ra, 2026-yil 2-choraklik bilan bo'lgan davrda "Qurilish" tarmog'ida o'rtacha oylik ish haqi darajasining 12 foizi ijtimoiy sug'urta uchun ajratmalarni hisobga olgan holda qabul qilingan bo'lib, narxlar obyektning boshlang'ich tahminiy va tavsiyaviy qiymatni aniqlash maqsadida shakllanishiga asos qilinib, buyurtmachi tomonidan tasdiqlangan "Narxlar kelishuv bayonnomalari" va unga ilova qilingan "tijorat takliflari, prayz listlar va internet sayt ma'lumotlari" kabi ko'rsatgichlar asos tarzida olinib, shakllantirilgan.

4. Loyihalanayotgan obyektning muhandislik ta'minoti.

4.1. Sovuq suv ta'minoti:

Binoning ichki markaziy tarmoqlari polipropilen quvirlaridan foydalanilgan dn50mm P52134-03. Ichki tarmoqlar polipropilen quvirlaridan foydalanilgan dn50mm, dn40mm, dn32mm, dn25mm, dn20mm P52134-03. Ichki tarmoqlarni devor ichiga joylash talab etiladi.

Issiq suv ta'minoti:

Binoning ichki issiq suv ta'minotida suvni isitish maqsadida elektr suv isitgichlardan va energiya iste'molini tejash maqsadida quyosh suv isitgichlaridan foydalanildi. Tarmoqlar polipropilen quvirlaridan foydalanilgan.

Oqovasuv ta'minoti:

Oqovasuv oqimlari tashqi oqovasuv handakiga o'zi oqar holatda olib chiqiladi va oqovasuv handaklarida to'planadi. Oqovasuv quvurlari dn110mm, dn50mm ГОСТ 22689-89 quvurlardan foydalaniladi. Oqova suv tarmoqlarining gorizontal qismlari nishabligi $i=0,02$ bo'lib, binodan chiqish tomonga pastlashib boradi. Oqimlar tiqilib qolishini oldini olish maqsadida reviziyalar tarmoqlarning kerakli nuqtalariga o'rnatiladi.

Tashqi suv ta'minoti va oqovasuv tizimlari:

“Surxondaryo suv ta'minoti”AJ ning 28.08.2026 yildagi №245-sonli texnik shartiga asosan mavjud suv tarmog'iga ulanish orqali amalga oshiriladi. Loyihalanayotgan ichimlik suv ta'minoti tarmoqlarida polietilen Dn-75 mm quvurlar ishlatilgan.

Loyihalashtirilgan oqovasuv tarmog'ining ulanish joyi bino qurilayotgan hududdagi oqovasuvlarni tarmog'i etib belgilangan. Loyihalanayotgan oqova suv ta'minoti tarmoqlari polietilen Dn-160 mm quvurlar orqali bajariladi. Xandakning kovlanishi mexanizmlar tomonidan amalga oshiriladi. Quvurlar uchun taglik 0.3 m uchun tabiiy tuproq bo'lib, quduqlar uchun chuqurliklar 1.0 m gacha zichlanadi. Xandakni 10 sm qalinlikdagi mayin toza tuproq bilan qoplangan taglik bilan to'ldirish lozim. Quvurlarni yotqizgandan so'ng, quvur ustki qismi 0,3 m qalinlikda mayin toza tuproq bilan qoplanadi. Bundan tashqari, xandaklarni qayta to'ldirish uchun mahalliy elangan ezilgan tuproq bilan amalga oshiriladi. Tuproq ishlarini ishlab chiqarishda obyektни har ikki tomonning signal lentasi bilan himoya qilish va qurilish maydonchasi yaqinidagi shaxslar uchun xavfsizlikni ta'minlash zarur.

4.2. Isitish tizimi:

Issiqlik manbai sifatida quvvati 260 kVt bo'lgan, 2 ta Issiqlik nasosi ishlatiladi va qo'shimcha ravishda mavjud katyolga ulanadi Radiatorli isitish tizimida issiqlik tashuvchi sifatida 80-60 °C haroratdagi issiq suv qo'llaniladi. Isitish va sovutish tizimi chiller bazasida ishlaydi, issiqlik tashuvchi sifatida suv qo'llaniladi. Ichki havo harorati yozda 22-25 °C, qishda 20-22 °C darajada saqlanadi. Tizim tarkibiga fan-koyllar, nasoslar, quvurlar, klapanlar va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimi kiradi. Ishlatiladigan sovutuvchi moddalar ekologik standartlar va xavfsizlik talablariga mos keladi. Quvurlar issiqlik izolyatsiyasi bilan qoplangan (sovutish konturida - kondensat hosil bo'lishining oldini olish uchun). Tizim avtomatik boshqaruv va xavfsizlik moslamalari bilan jihozlangan: termostatlar, bosim datchiklari, favqulodda o'chirgichlar. Loyiha bo'yicha belgilangan barcha uskunalar sertifikatlangan va GOST, O'z DSt hamda boshqa amaldagi me'yoriy hujjatlarga mos keladi. Montaj ishlari faqat malakali mutaxassislar tomonidan texnika xavfsizligi qoidalariga rioya qilingan holda amalga oshirilishi shart. Montaj ishlari tugagach, tizim sozlanishi va ishga tushirishdan oldin majburiy sinovdan o'tkazilishi kerak.

Shamollatish:

Binoda tabiiy va mexanik shamollatish tizimi loyihalashtirilgan. Xonalar derazalar orqali shamollatiladi. Havo kanallari tomlar, to'siqlar va devorlardan o'tadigan joylarda ular yong'inga chidamlilik darajasi 0,5 soat bo'lgan yonmaydigan issiqlik izolyatsiya materiallari yordamida ajratiladi.

Tashqi issiqlik tarmoqlari:

Issiqlik ta'minoti manbai - mavjud modulli qozonxona va loyihalashtirilayotgan issiqlik qozoni. Sovutish moslamasi parametrlari $T_{pod} = 80^{\circ}$, $T_{obr} = 60^{\circ}$ bo'lgan issiq suvdur. Issiqlik tarmoqlari tizimi ikki quvurli. Issiqlik tarmoqlari quvurlari temir-beton kanallarda er osti yotqizilgan. Quvurlar va armaturalarni axloqsizlikdan, zangdan tozalang va ularni GF021 primeri yordamida 2 qatlamda moyli-bitumli bo'yoq bilan qoplang, so'ngra ularni shisha shtapel tolasidan tayyorlangan mineral jun matlar bilan izolyatsiya qiling. Issiqlik izolyatsiyasi yuzasiga rulonli shisha tolali himoya qoplamasini qo'llang.

4.3. Tashqi elektr ta'minoti:

"Kelajak" Markazi" DM binosi elektr ta'minoti

Hisobiy quvvati – 283 kVt

II toifali iste'molchi.

"Surxondaryo viloyati "Kelajak" markazi binosini mukammal ta'mirlash" elektr ta'minoti loyihasi 04. 09. 2026-yil, 22401288408-sonli AJ Qo'shrabot TETK berilgan texnik shartga asosan bajarilgan.

Asosiy elektr ta'minoti uchun ulanish nuqtasi mavjud TP-643 ning past kuchlanishli shiti RU-0,4 kV shiti qabul qilingan. Elektr energiyasini taqsimlash uchun obyekt shitlarigacha xandaqda AVVG turdagi har xil kesimdagi kabellardan foydalanilgan. Elektr energiyasini hisobga olish ASKUE tizimiga mos keladigan EX-518 hisoblagich o'rnatilgan. Tashqi hududni yoritishda 50 Vt quvvatli LED chiroqlari o'rnatilishi nazarda tutilgan.

Ichki elektr ta'minoti:

Asosiy taqsimlash qurilmasi sifatida VRU va PR11 tipidagi shit ishlatilgan. Taqsimlash qurilmasi SHS tipidagi shitlar ishlatilgan. Obyektning elektr yoritish qurilmalari sifatida zamonaviy energiya tejankor LED chiroqlari o'rnatilishi nazarda tutilgan. Harakat datchiklari ko'zda tutilgan. Yoritish tarmoqlari VVGng (3x1,5) mm² kabellari bilan PVX quvurlarda tashlangan. Loyihada binoning tom qismiga 72 dona quvvati 550 Vt bo'lgan quyosh panellari o'rnatilishi va tarmoqqa 40 kVt quvvatli invertor orqali ulanishi ko'rsatib o'tilgan. Elektr tarmoqlari PVX quvurlarida turli kesimdagi VVGng kabellari devor ichi bo'ylab yotqizilgan.

Yerga ulash 50x50x5mm po'lat burchak va 40x4mm po'lat belbog' orqali amalga oshirilgan.

4.4. Aloqa, signalizatsiya, vodiokuzatuv tizimi.

Obyektni jihozlash

Ushbu xujjatga muvofiq, ko'p kavatli binosi quyidagi tizimlar bilan jihozlanadi:

avtomatik yong'in signalizatsiyasi tizimi (APS),

yong'in paytida odamlarni ogohlantirish va evakuatsiyani boshqarish tizimi (SOUE).

Yong'in muhofazasi tizimi algoritmi

Signal "Yong'in" quyidagi qurilmalar ishga tushganda shakllanadi:

Tutunli optiko-elektron manzilli analog datchiklar: IP 212-64-R3 (mantiqiy "AND" sxemasi bo'yicha),

Qo'lda ishga tushiriladigan yong'in datchiklari: IPR 513-11 IKZ-A-R3.

Signal kelganda tizim quyidagilarni ishga tushiradi:

Rechevoye ogohlantirish va evakuatsiyani boshqarish tizimi: R3-Rubej-2OP,

Yorug'likli ogohlantirish va evakuatsiyani boshqarish tizimi: RM-4K-R3,

Muhandislik tizimlarini boshqarish: R3-Rubej-2OP.

SOUE 3-turi talablariga muvofiq:

Yong'in paytida avtomatik ravishda favqulodda signal berish,

Bog'lanish liniyalari va texnik vositalar ish holatini nazorat qilish.

Yorug'likli ogohlantirish:

O'rnatilgan: OPOP 1-8 gorizontal panel orqali RM-4K-R3 moduliga ulangan.

Har bir modulga maksimal 8 ta svetovye opoveshateli ulanishi mumkin.

Modul signali "Zakrito" holatdan "Meandr" holatiga o'tadi, chastota: 0,5 Gs.

Rechevoye ogohlantirish:

Qurilma: PPU Sonar SPM-B10025-AW,

Avtomatik favqulodda xabar berish, liniyalarni va uskunalarni nazorat qilish, qo'lda ishga tushirish imkoniyati, mikrofondan favqulodda xabar berish.

Akustik tizim: devorga o'rnatilgan karnaylar SWS-103W.

5. Loyihani kelishilganligi to'g'risida hujjatlar.

5.1. Loyiha kelishildi:

- Belgilangan tartibda buyurtmachi bilan tasdiqlangan va kelishilgan loyiha topshirig'i.
- Belgilangan tartibda buyurtmachi bilan tasdiqlangan va kelishilgan nuqsonlar qaydnomasi.

6. Ekspertiza natijalari.

Ekspertiza natijalariga ko'ra qo'shimcha qiymat solig'i (QQS) bilan **28 828 420 119** so'm miqdorida taqdim etilgan loyiha qiymati **3 395 740 111** so'mga kamaytirilib,

25 432 680 008 so'mni tashkil etadi. Xususan:

Qurilish-montaj ishlari: **15 836 995 120** so'm

Asbob-uskunalar: **6 870 754 887** so'm

QQS: **2 724 930 001** so'm

Me'yoriy mehnat sarfi -90437,86 kishi/soat.

Buyurtmachining boshqa xarajatlari -1 271 634 000 so'm ekspert tomonidan ko'rib chiqilmadi.

6.1. Smeta hujjatlarini ko'rib chiqish jarayonida ekspert tomonidan mashina va mexanizmlar ekspluatatsiyasi narxlari va quruvchilarning ish xaqdari, qurilish materiallari va asbobuskunalar narxlari bo'yicha kamchiliklar takliflar berildi va ekspertizaning izohlari

- takliflariga ko'ra, smeta hujjatlariga quyidagi tuzatishlar va qo'shimchalar kiritildi:

- mash/soat resurs ko'rsatkichlari;
- kishi/soat mehnat xarajatlari asoslandi;
- qurilish materiallari va buyumlarga bo'lgan ehtiyoj aniqlandi;
- materiallarni tashish xarajatlari aniqlandi;
- pudratchining boshqa xarajatlari aniqlandi;

6.2. Shuningdek, davlat dasturi ijrosini o'z vaqtida bajarilishi, muddat qisqaligini inobatga olgan xolda, buyurtmachiga:

- Shaharsozlik kodeksiga muvofiq loyiha hujjatlarining to'liqligi, dastlabki ma'lumotlarga

muvofigligi dasturda nazarda tutilgan, ammo taqdim etilgan loyiha hujjatlarida aks ettirilmagan ish hajmlari bo'yicha yakuniy qaror buyurtmachi zimmasiga yuklatiladi.

- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021 yil 17 sentabrdagi 579-sonli qarorining 3-bob 29 punktiga muvofiq va ShNK 1.03.06-13 da «Davlat ekspertizasiga taqdim etiladigan shaharsozlik hujjatlarining sifati uchun javobgarlik buyurtmachiga (dastlabki ma'lumotlarni loyihalashtirish jarayonida taqdim etilgan dastlabki ma'lumotlarning ishonchliligi bo'yicha) va ishlab chiquvchiga (qabul qilingan loyiha qarorlari bo'yicha) yuklatiladi. Shuningdek, takidlanadiki jihoz va uskunalar narxi obyekt boshlang'ich qiymatini tahminiy aniqlash uchun tavsiya etilgan bo'lib, buyurtmachidan faqatgina amaldagi faktura bilan asoslab sharhlab berish sharti bilan qabul qilingan.

- "Shaharsozlik Hujjatlarini Ekspertiza Qilish Respublika Markazi" DM Samarqand viloyat boshqarmasi buyurtmachi tomonidan taqdim etilgan materiallar, uskunalar va jihozlarning narx-navosi va dastlabki ma'lumotlarning to'g'riligi va ishonchliligi uchun javobgarlikni zimmasiga olmaydi;

- O'zbekiston Respublikasi Bosh Prokuraturasining "Davlat Dasturlari ijro etilishini nazorat qilish va muvofiqlashtirish bo'yicha Respublika shtabining 2026-yil 22-apreldagi majlisi 11/26 sonli bayoni 6-band talablari asosida yo'naltirilib, obyekt tender savdolariga berilishi va qiymat ta'minoti buyurtmachi kafolat xati shartini bajarish talabi bilan tavsiya etildi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 24-dekabrdagi PQ 454 son qarorining 3-bo'lim va 4-bo'limning "v" bandi talablari ijrosini ta'minlash maqsadida smeta qismi faqatgina - hajm va texnik (narx qismidan tashqari) me'yor talablari (ish hajmlariga asoslangan SHNQ me'yorlari) asosida ko'rib chiqildi va kelgusida "mashina va mexanizmlar ekspluatatsiyasi narxlari va quruvchilarning ish xaqlari, qurilish materiallari va asbob-uskunalar narxlari, pudratchining boshqa xarajatlari, materiallarni tashish xarajatlari, tovar, ish va xizmatlarning to'liq narxlar shakllanish qismi - Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi "Loyihalarni va import kontraktlarini kompleks ekspertiza qilish markazi" DUK tomonidan ko'rib chiqilishi va ijobiy hulosa olish sharti bilan yo'naltirildi.

- Buyurtmachi taqdim qilgan loyiha topshirig'iga asosan tanlov savdolaridan oldin barcha tegishli tashkilotlar bilan kelishib, ijobiy xulosalar olish shart (O'zbekiston Respublikasi shaharsozlik kodeksi 4-bob 25 modda).

6.3. Hujjatlar ekspertiza ko'rigiga buyurtmachining e'tirozlarisiz taqdim etildi;

6.4. Ekspert xulosasining amal qilish muddati 2 yil.

7. Xulosalar.

7.1. Ekspertiza natijalarini hisobga olgan holda, barcha me'yor talablari bajarilishi sharti bilan, **"Surxondaryo viloyati "Kelajak" markazi binosini mukammal ta'mirlash"** - nomli ishchi loyihasi ekspertiza ko'rigi natijalari, 3 va 6-banddagi barcha me'yor talablarini to'liqligicha bajarish sharti bilan kelgusida ko'rib chiqish va tasdiqlash uchun tavsiya etildi.

7.2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 11.06.03 yildagi 261-son qarori va SHNQ 4.01.16-09/4 ga muvofiq qurilish qiymati tavsiyaviy tusga ega bo'lib buyurtmachining bajarilgan ishlar uchun pudratchi bilan o'zaro hisob-kitob qilish uchun asos bo'la olmaydi.

7.3. Buyurtmachi pudratchi bilan birgalikda nazorat o'lchovi natijalarini hisobga olgan holda belgilangan tartibda asoslovchi hujjatlarga asosan haqiqiy xarajatlar bo'yicha aniqlanadi. Shuningdek, shartnoma narxi va bajarilgan ishlar hajmi bo'yicha yakuniy qaror

buyurtmachi va pudratchi tomonidan birgalikda qabul qilinadi.

Ishtirokchi ekspertlar: Abdiyev Mirzabek Sayitmuradovich, Shamsiyev Ma'mur Maxmudovich, Gulyamov Nadjimitdin Sharafutdinovich, Vladikina Anna Vasilevna, Abdukarimov Baxodur Istamovich, O'ktamov Ma'murjon Ne'mat O'g'li, Tuyg'unov Kamol Komiljon O'g'li, Abdiraxmonov Pulat Miyliyevich, Muxamadiyev Suxrobjon Baxtiyorovich

Bosh ekspert

**TUYG'UNOV KAMOL
KOMILJON O'G'LI**